

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos
Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Ernyei és Vid.

— július 25.

(gr.) A szerencsétlen Salamon királynak voltak tanácsadói. A XI. században éltek, de mindkettőnek alakját, szellemét Magyarország történetének minden korszakában ott találjuk a trónok körül. Ernyei a hűséges, a békeszerető, királya és nemzete boldogulását szíven viselő, tisztalelkű államtérfit, sokban hasonló Deák Ferenchez. Vid a személyes érdekeit az ország és király egyenlenségéből tápláló, ármánykodó, bajszövő nagyur, kinek típusa — ha más-más viszonyok között is — meg-megjelenik a Teleki Mihályok személyében.

Vid szította a visszavonást Salamon király és nagybátyjai, Géza, László és Lampért királyi hercegek közt s hogy hatalmi körét megtarthassa, nem értődött a polgári háboru rémének földézéséről. De mialatt teljesen hatalmába kerítette az ingatag s királyi hatalmát féltő királyt, már feltűnően volt a nemes Ernesarj mapja, akit a béke, a kiegyenlítés céljai, valamint a trón és a nemzet közt egyenlő arányban megoszló hűség és szeretet érzései vezéreltek. Salamon király alapjában nem volt rontott lélek, eme becsületes tanácsadóját megértette. A királyt kibékítette a királyi hercegekkel és országával, meg van róla írva, hogy döntő befolyásának néhány esztendeje volt a szerencsétlen király uralkodásának egyetlen fényes és tiszta korszaka. Akik elenségei voltak Salomonnak, azokat barátaiává tette. A megbékélt királyi hercegek segítségével arattak fényes győzelmeket a görögök, csehek, karinthiaiak és kunok felett.

Most tessék jól figyelni. Vid jelleme csak most domborodik ki a maga méltatlan valóságában. A béke, a rend, a becsületesség korszakaiban csak az Ernyeyek nemes jelleme érvényestülhet, a Videk ilyenkor tehetetlenek, mint akár a poklok fenekére üzött sátnak. A diadalmas háboru után Vid fölkelte Salamon király féltékenységét a királyi hercegek iránt, el tudta vele hitetni, hogy a hű Ernyey ezek számára készíti elő a trónt. Megbuktatta Vid kormányát a becsületesség, ő azonban a gázság segítségével azt visszaszerezte. Ismét kegyeibe fogadta Salamon. Rossz tanácsadója becsületességbe sodorta, nemes rokonai megtálaták, az ország elégedetlensége forradalmi arányokká fokozódott. Ernyey híjába hangoztatta jó tanácsait, Vid befolyása győzött, kitört a polgárháboru. A polgárháboru kitört. elesett Ernyey és Vid, a király csufosan megfutott.

Ernyey ellenfele volt a győztes László királyi hercegnek, de tisztelte a nemes ellenfelet. Holttestét megkerestette, megsiratta, Vácott illő disszsel eltemette.

De mit törődnek azzal a Videk, hogy haláluk után miként vélekedik felülük a világ? Mit nyomja lelkiismeretüket, hogy a királyt és nemzetet viszályokba, ha nem polgárháborukba sodorják? Csak ők emelkedjenek, csak nemes ellenfeleiket letiporhassák. Lám, szemünk előtt tusakodnak, éppen most folytatnak tollharcot a feltámadott Ernyey és Vid. Andrássy-Ernyey keresi a békét, tiszteli a királyt, de a hatalmat nem fogadja el nemzete jogainak árán. Tisza-Vid ellenben megmozgatja az alvilágot, hogy a nemzet legyőzésével visszakerítse az otrónbán elejtett hatalmat, maga és cinkosai rágalmakat szórnak a jóhiszemű ellenfelekre, a királyt pedig sötét árnyakként követik Ichlbe, Bécsbe, nehogy az Ernyeyeknek sikerüljön a becsületes állapotok helyreállítása. Akarjuk, hogy ebben a tusában Vid hulljon el, mielőtt polgárháborura kerülne a sor s a királyt tisztességes békelőtes helyett megfutamodás gyalázata érje.

Politikai hírek.

— **A kormány felelőssége.** Gróf Andrássy Gyula vasárnap bevégzi a „Budapesti Hírlap” ban „A kormány felelőssége”-ről szóló fejtegetéseit. A legújabbra ható elméletre valló logikával állapítja meg igazságait. Az 1848-iki törvényben — így kezdi érveléseit — elő van írva a parlamentáris kormányforma. De ha ez nem is lenne így, a szakadatlan jogszokás pótolta volna a törvény hiányát. A jogszokás épp annyira kötelező, mint a törvény. Így folytatja:

„A jogszokás éppen olyan kötelező, mint a törvény. A király esküjében benne van, hogy föntertja Magyarország törvényszerű szokásait. — Ki nem tudja, hogy Angliában az egész parlamentáris kormány rendszer törvényes megállapodás nélkül, sőt némely részben törvény ellenére: jogszokás alapján fejlődött ki? És melyik angol politikus merné kétségbevonni a kormánynak abbeli szigorú köteletségét, hogy a parlamentáris kormányforma szabályaihoz alkalmazza magát? Kérdezem a miniszter urakat, a kik a király jogait megóvni akarják, nem gondoltak e erra, hogy a jogszokásnak a király is sokat köszönhet? A parlamentáris kormánnyal szemben gyakorolt királyi jogok nagy része csak szokásjog. — Egy törvény sem mondja, hogy a miniszterelnököt a király nevezi ki, s egy sem mondja, hogy a minisztereket a király szabad akarata szerint elbocsájthatja, egy sem mondja, hogy a miniszterek javaslataikat előzetesen tartoznak fölterjeszteni a királyhoz. És mégis ki vonná kétségbe e jogait a királynak? Ha a szokás jogot adhat a királynak, akkor jogot adhat a parlamentnek is.”

Szomoru vallomásnak minősíti a kormány azon védekezését, hogy a törvényt erkölcsi kötelességből sértette meg. Ballépését tehát erkölcsi kötelességnek tekinti. A kormány eljárásával a király tekintélyét is megsértette, mert nem levén felelős kormány, a király legfőbb fedezetét, a kormány felelőségét vette el attól. Ha a korona és nemzet közt ellentétek merülnek fel, akkor kompromisszumnak kellene létrejönni, de minden kompromisszumot kizár az a hamis elmélet, hogy minden esetben csak a parlamentnek kell létrejönni. Ha az egyházpolitika idejében létezett többségnek jogában állott minden oly kormány alakulását megakadályozni, mely nem az ő kormányát képviseli, hasonló joga van erre a mostani többségnek is. A nagyjértékű cikk ezzel végződik:

„A magyar államot csak parlamentáris uton szabad kormányozni. A jelenlegi kormány nem parlamentáris, tehát nem is törvényes kormány. Minden megengedett eszközzel azon kell lennünk, hogy kormányzását lehetetlenné tegyük.”

— **Az alkotmányért.** Békésvármegye — mint Csabáról táviratozzák — tegnap rendkívüli megyei közgyűlésen az új kormány leiratait nem vették tudomásul és az adószedést és ujoncozást megtagadták. — A következő tárgy Lukács György volt főispán bucsulevele volt. Lukács László dr. méltatta Lukács volt főispán érdemeit, melyeket 8 éven keresztül, mint a vármegye főispánja szerzett. A közgyűlés a bucsulevél felett szó-többséggel napirendre tért.

— **A miniszterelnök ischli utazása.** Bécsből érkezett jelentés megerősíti a hírt, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnök a jövő hét közepén Ischlbe utazik, bár szombat este egy félhivatalos ujság a hírt megcáfolta. Egy bécsi ujság szerint nincsen kizárva, hogy Fejérváry bárónak Karlsbadba tervezett utazása elmarad.

A nagy válság.

— július 25.

Ellenzéki körökben a képviselők tegnap a „Berliner Tagblatt” legutóbbi számát adták kézről-kézre, mert súlyos leleplezéseket találtak benne. A nevezett lap „Wochenschau” című rendes vasárnapi cikkében a világ többi eseményei között a magyar válsággal is foglalkozik s azt írja, hogy a magyar képviselőház többsége teljesen aláveteti magát Apponyi elvakult lázító politikájának. Az eddigi fejleményekből mily sajnálattal konstatálja, hogy a nemzet lefogja győzni a kororát, minthogy egész Magyarország egységesen tömörül az ugynevezett nemzeti követelések mellé. Ennek az egyöntetűségnek pedig — ugymond — az a magyarázat, hogy Ausztriának nem sikerült felizgatni Magyarországot nemzetiségét a magyar nemzeti követelések ellen.

Ezt mutogatták egymásnak a koalíciós képviselők s megállapították, hogy egy kül-

földi újságíró feleségéből kiderült a kormány legtitkosabb taktikája.

Egyébként az ellenzéken nagy reményeket fűznek a vezérbi bizottság által a nemzeti küzdelem egyöntetűvé tétele céljából kiküldött albizottság működéséhez, mely esütörtökön délután 5 órakor veszi kezdetét.

A mi értesülésünk szerint ez a bizottság elsősorban több törvényhatóság megkeresését fogja tárgyalni. Ugyanis több törvényhatóság s ezek között biztos tudomásunk szerint Zalamegye megkereste a vezérbi bizottságot, hogy adjon nekik irányítást a passzív rezisztencia folytatása dolgában. Kossuth Ferenc ezeket beérkezésük sorrendjében előterjesztette a vezérbi bizottságnak, mely úgy határozott, hogy elintézés céljából kiadja azokat az időközben megválasztott albizottságnak. Az albizottság természetesen foglalkozni fog Budapest főváros ellenálló határozatának belügyminiszteri megsemmisítésével is.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke az eddigi diszpozíciók szerint mint szerdán érkezik Karlsbadból Budapestre.

*

A mióta a tanács meghozta azt a határozatát, hogy az adókat levonása ellen tiltván tisztviselek adóját a számvevőség le nem vonhatja, a legtöbb tisztviselek és egyéb alkalmazott él a tiltakozás jogával s a fizetési nyugtájára reá vezet, hogy nem kívánja az adó levonását. Az erre vonatkozó tanácsi határozat fő része így hangzik:

„Mint hogy a meg nem szavazott adók be nem hajthatók, ennél fogva a tisztviselektől és egyéb alkalmazottaktól az állami adó a fizetésükből akarattuk ellenére le nem vonható, mert az adónak ilyen módon való beszedése már a behajtás jellegével bírna. Mindezeknél fogva, a tanács hozzájárulva a tisztí főügyész véleményéhez, kimondja, hogy az adó levonása ellen tiltakozó tisztviselekeknek, hivatalnokoknak s egyéb alkalmazottaknak a fizetéséből az állami adót, a törvényen kívüli állapotok ideje alatt, levonni nem szabad.”

Ezzel a tanácsi határozattal szemben, ma az a hír terjedt el a fővárosi tisztviselek és alkalmazottak között, hogy a szám-

vevőség mindazoknak a nyugtáknak a számvevőségét megtagadta, a melyekre az adó levonása ellen tiltakozó záradékot reá vezették. Csakhamar kitűnt azonban, hogy ez téves értesítés volt. A számvevőség csak az olyan nyugták számvevőségét tagadta meg, a melyekre az illető tisztviselek, vagy alkalmazott nem tett bélyeget. A számvevőségnek ez az eljárása szinten tanácsi határozaton alapul s így teljesen kifogástalan. A tanácsnak idevágó határozata ugyanis így szól: „Arravaló tekintettel, hogy a bélyeg és illeték szabályok értelmében, a szabályszerűen föl nem bélyezett nyugták hiányzó illetékeért, illetőleg ezek fölemelt összegéért a székes fővárost, mint a nyugta elfogadját is, anyagi felelősség terheli, a tanács — a főváros vagyoni érdekeinek a megoltalmazása céljából — utasítja a számvevőséget, hogy a fizetéseket csak a szabályszerű bélyezett nyugtatványokra teljesítse, a szabályszerű bélyegzés híján levő nyugtatványokat pedig fizetés nélkül utasítsa vissza.” A tisztviselek és alkalmazottak megnyugodva vették tudomásul, hogy a számvevőség szigorúan a tanács utasításához alkalmazkodik az adó levonás dolgában.

*

Feltűnést keltő hírről értesít a késő éjjeli órákban fővárosi tudósítónk. A hír szerint a **darabant kormány most már a minden körülmények között hozzáfog a törvényhatóságok megrendszabályozásához.** Erőszak erőszakot fog érni.

A félhivatalos híradás ezt úgy tünteti fel, hogy a kormány a „törvényes alaphoz” kíván ragaszkodni. Ez azonban úgy értelmezendő, hogy erőszakoskodni kíván.

A rendeleteket nem teljesítő hivatalnokokkal szemben **páratlan szigorúsággal fog eljárni a kormány.**

Hát a legközelebbi napokban meglátjuk, mire lehetünk elkészülve egy szép reggelen!

Értesítők.

— július 25.

Megjelent a debreceni ev. ref. főgymnasium 1904—05 évi értesítője, a melyet **Karai Sándor**, a főgymnasium új igazgatója állított össze gondval és szakértelemmel.

Egy tanári székfoglaló értekezés nyitja meg, melyet Nyáry Béla, a főgymnasium egyik kiváló, ifjú tanára tanári beiktatása alkalmával tartott a légköri elektromosságról. Már maga e rövid kis értekezés is elárulja szerzőjének kiváló képzettségét és szaktudományát.

A főgymnasiumban a múlt évben 1904-05-ös, 2 helyettes, és egy segéd tanár tanított. A beiratkozott tanulók száma 702. — Már a múlt években szükségét érezték annak, hogy a túl tömörség miatt az V. osztályt párhuzamosítsák, és ez az elmúlt évben nyert megvalósulást. Az évvégi osztályozás eredménye szerint jeles lett 9.7 %, jó 22 %, elégséges 48.5 %, elégtelen 19.8 %. Ez eredményből is kitűnik, hogy az ifjuság tanulmányi előmenetele nem áll alatta az országos átlagnak. Dicséretet érdemel érte a tanárikar odaadó buzgósága és gondossága.

A vallásos és hazafias érzés ápolásáról mindig híres volt a debreceni ev. ref. főgymnasium. Különösen nagy érdeme van e tekintetben **S. Szabó József** vallástanárnak, a ki az ifjusági gyülekezetet, melynek célja a vallásos érzés ébren tartása az ifjakban — megalakította. A nemzeti érzés fejlesztésében az ifjuság önképzőköriével járt elől. Szépen sikerült hazafias ünnepeket rendeztek, a melyeken a ifjuság ügyesen összeállított programmal gyönyörködtette a hallgatókat.

„Mens sana in corpore sano”, mondja a közmondás és e tekintetben kevés helyen fordítanak oly nagy gondot az ifjuság testi nevelésére, mint főgymnasiumokban. — Ez meg látszik az országos tornaversenyen elért eredményből. A főversenyen 20 ezüst érmet, ezenkívül még több ezüst és bronz érmet, s dicséret oklevelet kaptak. S mind ez köszönhető a főgymnasium fáradhatatlan derék tornatanárának **Tóth Mihálynak**.

Ösmeretes az a mozgalom, a mely egy új gymnasium létesítése körül megindult. Az e célra szervezett bizottság lelkes buzgalommal munkálja az ügyet, úgy, hogy ha kedvezőtlen külső körülmények nem jönnek

Vita a fedélzeten.

Irta: **Balassa Sándor.**

Roppant érdekes társaság volt együtt a „X. Ramszesz” fedélzetén. A hatalmas oceánjáró már néhány napja, hogy ringott, rengett a vizek végtelenjén és így az utasok nagy része lábbadozó beteg volt. A kellemes dél-előttön kisebb nagyobb csoportokban a kényelmes vászonszékeken üdögéltek az asszonyok, a kiket fehéradrágos kékkabátos napbarnított férfiak szórakoztattak. Az első kelő társaság földköri uton volt. Csupa angol, francia és nagy német arisztokrata. Urak, hölgyek vegyeseen. A mióta a hajó elindult a kikötőből ez volt az első nap, hogy szép idő volt s hogy mindenki jól érezte magát. Lassan lassan benépesült a fedélzet. A hajó órában volt legelevenebb az élet. Ott már teljesen gyógyult asszonyok mosolyogtak és kacagtak édesdeden. Vitatkoztak a fölött, hogy az egész földkereken csupán az asszonyok egyformák.

— No nem úgy értem, hogy mindegyik szépek — kiáltotta a kacagó asszonyok közé a szellemes francia konzul. A világért sem. En csupán úgy értem az egyformaságot, hogy a lelki tulajdonuk egy mindenütt.

— Ön téved uram, — válaszolta erre egy kék szemű német asszony, éppen a lelki tulajdonok nem lehetnek egyformák. Nemcsak hogy nem az egész világon, de még egy városban lakó asszonyok között sem.

— Akkor talán nem tudom mi a lélektulajdon, ha ön ezt mondja asszonyom. Én

a lelki tulajdon közé sorolom például azt is, ha egy asszony el tudja hagyni a férjét.

— Ez lehet egy asszony lelki tulajdona, de nem az összesége.

Az asszonyok idegesen mozgolódtak s úgy látszott, mintha ez a téma már kellemtelenül érintené őket.

— Bizony mondom hölgyeim, hogy szebben az asszonyt senki meg nem határozta, mint Szekspir, a mikor azt mondta, „gyarlóság asszony a neved”. Ezzel együtt azt mondotta, hogy az egész világon úgy van.

— Márki ur, szót közbe egy angol nő, talán beszélhetnék már másról.

— Nem, nem maradjunk csak e mellett — válaszolta a kékszemű német asszony. A márki ur állit, éa meg követeltem a bizonyítást.

Ekkor az asszonyok két pártra szakadtak. Az egyik része nem akarta a bizonyítást hallani, a másik pedig szigorúan ragaszkodott, hogy a márki álljon helyt a szavának.

— Tudják e Önök hölgyeim, hogy mit követelnek, a mikor állításaim bizonyítását kérik.

— Tudjuk, — hangzott — a nő nem védelmét.

— Lehet ennek is nevezni, de én például erre azt felelem, hogy a bizonyítással ama nagy mondásnak igazságát tárom fel. De hol is kezdjem? Millió kezdete volna ennek a bizonyításnak. Apropos, ismerik Önök Lemonier grófot.

Nagyon különeködő férfi. A mióta a felesége elhalt, igen érdekes kalandoknak a hőse. Bár azt mondják, hogy a gróf neje életében is több lakást tartott Párisban, a hol a hét minden napjára esett egy egy ölelő kar, egy egy édes csók. Hát ez a Lemonier gróf az utóbbi esztendőben belátta, hogy az asszonyok gyarlók. Oka volt ezt belátni, mert minden szeretője megcsalta.

— Ah, milyen érdekes!

Ekkor már az asszonyok másik pártja is ide fordult és leste a konzul szavait.

— Igen, a különeködő gróf ekkor elhatározta, hogy szakít Párisal, szakít Londonnal, sőt egész Európával. Egy napon arra ébredtek Párisban, hogy a lapok megírták, hogy Lemonier gróf örök időkre elhagyta Franciaországot. Elutazott. Az újságok hetekig írták róla, sőt az egyik lap azt is megírta, hogy mindenét pénzzé tette. Ez a hír, azonban nem volt igaz. A palotája be volt zárva, de a portás ott élt a nagy házban. Ez kotyantotta ki, hogy ura haza jön, hogy mikor, azt nem tudja. Szóval telt, múlt az idő. Az emberek szinte megszokták, hogy a Lemonier palota ablakai lefüggönyözvék, a midőn egy napon óriási tatarozást vittek véghez a szolgák. A gróf hazajött. Kín járt Japánban és magával hozott egy mandulaszemű sárga hölgyet. Ott élt a japán leány a gróf házában, Naponta látni lehetett a gróffal kocszit. A nő, a szeretője volt. Egy szép napon a hölgy eltűnt és a gróf palotája ismét le volt függönyözve.

Lemonier megint elutazott. Majd vissza tért mindig újabb és újabb „keleti rózsákkal.”

közbe, nemsokára új korszakot nyit főiskolánk történetében.

A másik évkönyv a debreceni kereskedelmi tanintézeté, a mely Szojka Gyula igazgató — kiváló szakférfi — szerkesztésében jelent meg.

Az intézet tagozatai: Felső kereskedelmi iskola, Polgári fiú iskola, Kereskedő tanonc iskola, női kereskedelmi tanfolyam, Kereskedelmi tanfolyam. Az összes növendékek száma 652. A kereskedelmi iskola első osztályát a sok jelentkező miatt ez évben párhuzamosítani kellett.

A polgári fiúiskolának ez évben megnyitott a IV-ik osztálya is s ezzel ez a tagozat is teljes lett.

A tanulók munkaszeretete és igyekezete kifejezésre jut az osztályzatok kedvező számarányában, a mi viszont annak tulajdonítható, hogy itt az ifjak már kenyérkereső pályán vannak. És csakugyan a kereskedelmi iskola végzett növendékei csak nem kivétel nélkül azonnal álláshoz is jutnak.

Ismeretes, hogy ezen intézetet a debreceni kereskedő társulat tartja fenn, melynek köztestületben álló elnökét F. Zádor Lajost kir. tanácsossá történt kinevezetése alkalmából az iskola is melegen ünnepelte.

A hazafias érzések ébren tartásáról gondoskodott a vezetőség az iskolai ünnepélyek rendezése által, melyek bea az ifjusági körök tevékeny részt vettek.

Az intézet eddigi hatalmas épületét az elmúlt évben egy kétemeletes új épületszárnyal toldották ki, s az ez által bővült iskolaépület kényelmes otthont nyújt a kereskedelmi szakoktatóknak.

Nevelkedjék az új falak között az ifjuság, s legyenek ők kereskedelmi életünk derék munkásai.

— s — g. —

Tollhegyen.

Karcolatok.

— július 25.

Bach korszaka alatt történt.

Nagy bál volt a bécsi várakban. Az osztrák arisztokrácia sorában látható volt ne-

hány konzervatív, de tiszta magyar lelkületű nagy és főúr is. Köztük Ürményi Miksa.

Ott volt Bach, a hatalmas miniszter, Magyarország leigázója is. Körülrajongták a bécsiek, tüntetőleg a magyarok felé fordult, hogy hódolatukat fogadja.

Hozzá lép most Ürményi. Megveregeti a teljhatalommal felruházott miniszter vállát és így szólítja meg németül:

— *Hogy és mint van, Herr Doctor?*

Nagy megrökönyödés mindenfelé! A magyarok azonban továbbra is azt gondolták, hogy „oda se neki!” Bach pedig nagyot nyelt, mivel pedig okos ember volt, hát még nagyobb nyelt és nem tiltotta tovább a dolgot...

A Bach sorsában részesülnek a magyar ügyvezető urak. Gróf Karolyi István nem ereszté a hazába, a háznagy nem vezeti a zsölyéikhez, gróf Zichy Jenő hátat fordít nekik, gróf Andrássy Gyula polemijában neveket nem említi, a társaskörökből ki akarják golyózni, a feleségeik sirnak, György Endre elmondja, hogy magánlevelekben „nagyságos „és” tekintetes” urnak cimeztetik.

Hogy és mint vannak hát, tábornok és doktor urak?

*

Ellenséges hangulat fogadta Fajlités Bertót bárót, a midőn ipja, Bánffy báró Szabolcsvármegye főispánjává nevezte ki. „Lézenszó ritter” volt a reá alkalmazott legenyhébb jelző.

Lám, milyen szép hír érkezik most a szomszédokból. A nemes bárót a nemzeti küzdelem megnemesítette; őt is, mint annyi másokat. Leköszönt, mert nem akar a törvénytelen kormány eszköze lenni, annak törvénytelen rendeleteit a vármegyére erőszakolni nem fogja. Mint a nyiri homokot a szél ereje, úgy elfújja az események ezt az ügyvivőt hét svábot. Azok maradnak meg, kik sorukat a nemzeti akarat talajába mélyítették.

NAPI HIREK.

„Kiütött a magyar forradalom.”

— július 25.

Ezzel a címmel hoz hírt egy amerikai magyar ujság. Persze a forradalom a New-Yorkban megjelenő „Amerikai Magyar Népszava” szerint ütött ki. Az amerikai magyarságnak ez a magyar napilapja már VI. évfolyamát éli és július 8-iki száma legnagyobb részét az itthoni politikai helyzet ismertetésére szenteli.

De nem hiába van messze Amerika és nem hiába az óriási lendületek hazája az a föld: mire a helyzet Amerikába ért, hát megnőtt, átalakult, vérszagtól lett párolgó, ágyubömböléstől lett dörgedelmes.

Az „Amerikai Magyar Népszava” szerint: „Rövid hetek alatt ki fog törni a magyar szabadságharc, amely méreteiben az eddigieket messze fölülmulja.” Minthogy pedig idesodródott a magyar nemzet, az „Amerikai Magyar Népszava” „Tetre föl magyarok” c. vezércikkében ismertette az „Ó haza” helyzetét és fölhevítte az amerikai magyarságot, hogy szervezkedjék, ha majdan út az óra, a szeretett föld segítségére siessenek.

A történelmi naivság mellett is megkapó, hogy mily viszhangot keltett ez a fölhevítés a lap olvasói körében: „A jeladást epedve várjuk, mert hisz sehonnai bitang ember aki ha kell, hazájáért halni nem mer.

Csak bátran előre — írja Horváth József amerikai honfitársunk; „Kérem Önt, ha megfuvatik a hareahívó kürt, tudassa velünk és mi mindannyian megyünk haza...” így szól a bridge-porti magyarok levele: „En alólított kész vagyok bármely percben indulni!” — így írja egy a Veszprémből ki származott Császár Lajos.

„Bécs városa köröskörül kerítve,

A magyarok rézágyuja ott dörög.

Zugnak a nagy ágyuk, ropognak a fegyverek;

Most látszik meg, ki a magyar gyerek.”

versel egy Sz. H. nevű testvérünk.

Azonban csodálatosan ezek a nők mindig elszökdösnek tőle. Más férfinak rég elment volna a kedve a nőktől, ha ennyi kudarc éri, pláne akkor, ha nagyfáradsággal szerzi meg, ki-neveli, megtanítja a nyugat műveltségére. A gróf azonban nem vesztele el a kedvét a további kalandoktól. Történetesen megint utra kelt. Ha jól emlékszem, valami madagaszkári hölgy volt akkor a szeretője, a kit egy élelmes színházi ügynök esalt el a Lemonier palotából. A gróf Indiába utazott. — Sokáig, talán 3 évig volt távol. En akkor tengeri fürdőn voltam, a mikor hazajött. Egy este táviratot kaptam tőle. Arra kért keresésem fel rövid idő alatt, fontos közlendője volna velem. Kitűnő barátság fűzött hozzá, a talán harmadnapon el is utaztam Párisba.

A palotában találtam egy csunya, fekete bőrű, feltűrt ajku, bozontos hajú hölgyet. Mit mondjak hölgyeim? A feje olyan nagy volt, mint a most divatos szalmakalap, talán még annál is nagyobb. Kértem a gróftól ki ez a nő és mi járatban van?

— Barátnőm, Dundey — szölt a gróf.

— Talán egyike azoknak, a kik...

— Igen magammal hoztam Bombayból, hogy Párisnak legyen miről beszélnie a társaságban.

Kérdéseimre a gróf elmondta aztán, hogy Bombayban való tartózkodása alatt kirándulást tett egy indus faluba. Ott látta meg ezt a nőt. A perzselő napon űlt a föld bevéjt viskója előtt Származása előkelő, — mert a törzsfőnök nagybátyja volt. A hogy

leelőször meglátta, — mondotta nékem tovább Lemonier, valami különös vágy szállotta meg. Lehet, hogy valami vad örület, a mely olyankor lopózik az ember lelkébe, a mikor a lehetetlenséget akarja megragadni. Hetek teltek míg végre sikerült a grófnak ezt a csunya nőt elrabolnia. De ne higgyék ám hölgyeim, hogy ez valami nehezen ment. Ez az előkelő származású hölgy a kinek nagybátyja törzsfőnök, a falubirójának volt a felesége. Mikor Lemonier hosszasan fáradozás után a közelébe tudott férközni, údvarolni neki, csak nem az életével játszott.

— Megálljon csak márk, hát azt nem értem az egész dologban, — szölt közbe a német asszony — hogy a vadaknál is miért kell mindennek úgy történnie, mint itt nálunk, a nyugat művelt népeinél.

— Felelhetek a kérdésre, és előre mondhatom, hogy a földalatti viskóban lakó vad indusok között nem a történet kedvéért van meg a művelt nyugat az a rossz szokása, hogy a férjes asszonyok szívesen veszik az idegenek udvarlását, hanem azért, mert az asszonyok a föld kerektségén egyformák. Igaz, hogy a nyugati műveltség e tekintetben oda is eljutott, mert a közeli angol városban és vannak könnyüvéru nők. Hát szóval ez az indus hölgy, vagyis származásánál fogva „komtesz” szívesen fogadta Lemonier udvarlásait. Nem telt bele hosszú idő és a gróf egy éjszaka a föld alatti viskóból elrabolta az asszonyt az ura mellől. Hogy micsoda kavargóság áramhatott ebből az indus faluban jellemzi az a diplomáciai eljárás,

a melyet a nő nagybátyja, a törzsfőnök indított meg. Küldötségileg mentek fel az angol kormányzóhoz és bejelentették a dolgot. Lemoniernek éjszaka vitte meg a hírt a kormányzó titkára és ezért aztán másnap reggel az Európába induló hajóval el is utazott. Párisban az indus komtesz már igen kiművelődött. Az új élet nagyon tetszett neki. Hamar eltanulta a nyugati művelt nők minden szokását s a tél folyamán már olyan alaposan ismert mindent, hogy a legelőkelőbb társaságbeli hölgyeknek is dicsérésére vált volna tudása. De most hallják meg hölgyeim mi történt? Elérkezett a tavasz, a május. A gróf elutazott néhány napra Párisból. Ezt az időt használta fel az indus komtesz, hogy finom vonásokkal egy papírseleltre ennyit írjon:

— Gróf ur, köszönöm a jóságát, egész életemben hálás leszek önnek, de bocsásson meg e kis hálátlanságért. És meguntam önt. Ne is keressen utánam. Dundey. Az indus komtesz elszökött a gróftól. Elhagyta egy piktor, kedvéért, a ki fiatalabb volt és a ki a nőt a gróf palotájában lefestette.

— Hallatlan — mondták az asszonyok.

— És mi van a gróffal — kérdezte a német hölgy,

— A gróf kérem, miután belátta, hogy a föld kerektségén az asszonyok egyformák, visszatért s párisi nőkhöz s most egy híres, fél világi hölgygyel boldogítottatja magát. Kérdés, hogy meddig?

Tiltanvilleből egy 50 aláírásu levélben ajánlkoznak fegyvert ragadni . . .

Legújabb július 8-iki számában „Talpra magyar” címmel újabb felhívást közöl ez a magyar ujság, melyben „Ismételve Lehel kürtjéhez hasonló éreszóval messzire hangzón kiáltom; Fegyverre! Fegyverre! Fegyverre! . . . Jobb, ha mi végezzük el e dicső hadakozást, mint kései unokáink.” — A lap olvasói legközelebb egy nagy népgyűlésen fognak összeseregleni, melyben megbeszéljük a helyzetet és szervezik az esetleges hazajövetelt.

Amerikai magyar véreinkben tehát nem csak a kiirthatatlan haza és nemzetszeretet maradt meg változatlanul, hanem amint látjuk elméjükben a magyar nemzeti történelem alakulásának utja is a multból oly világosan rajzolódott le, hogy képzeletükben a mostani politikai bonyodalom a régi módon nyer megoldást.

De bármily komoly is az itthoni helyzet, bármily aggodalommal nézünk mi, harci szomjijal az amerikai magyarok a megoldás elé, mégis van ottani testvéreink a nagystylű érzelemtévedésében valami a komoly eszmék travesztáinak szomorú humorából.

Debreceni percc.

— július 25.

Néhány pernyi időközökben váltakozik a kis vasut. A kinek terminusa van, például a vasutra vagy a hivatalba siet, induljon el előbb, vagy siesen tovább gyalog, hanem a robogó vonatra ne ugorjon, mert olyan terminusra talál elérkezni, a mely után már több nem következik. Hát a kinek nincsen is órához, perchez kötött végezni valója? Az csak megmondoladanságból, türelmetlenségében igyekszik felkapni a vonatra, holott mit sem veszített volna, ha néhány percig várakozik újabb vonat érkezésére. Életével lakolhat ugró szenvedélyeért.

Lám milyen köznapi, szinte lapos igazságok ezek! És imé, Krivos Mihály (kinek neve tótul sántát jelent) mégis eme köznapi intelmek elhanyagolása miatt vesztette el egyszerre mind a két lábát. Intelligens, nem is éppen gyerek ember és imé, senkit sem okozhat szerencsétlenségéért, mert arra idején figyelmeztették. Koros férfiak, urak és asszonyok is határtalan könnyelműek a vasutal szemben. Krivoson kívül egy uri asszony is lebukott ugrás közben a vasutról. A megboldogult dr. Pulszky Ágost még hozzá előkelő, tudós férfi volt. Szemünk láttára ugrott fel Budapesten a robogó villanyosra. Leesett, hányna terülve eszméletét vesztette.

Micsoda heves vérű, ugrásra mindenkor kész nemzet vagyunk mi magyarok! Londonban, a hol azt tartják, hogy a „az idő pénz”, Párisban, Bécsben, Berlinben és a világon mindenütt sietős az emberek dolga, de tíz perc külömbözetért sem életüket nem veszélyeztetik, ha lemaradtak, bevárják a legközelebb induló vonatot, azért ott sokkal ritkábban fordulnak elő ilyen balesetek.

Tanuljunk legalább mások kárán, miglen jól van dolgunk. A köznépnélünk sem ugrál oly könnyen, mint a kabátos emberek, azt tartván, hogy „a ki bolond, ugrik az, a hol árok sincsen!”

— **Szemere Atila temetése.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Ma helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-uti temetőben Szemere Atilát. A temetésen a lelkész imája után Hock János országos képviselő bucsuztatta el az irodalom halottját. A temetésen úgy az írói, mint a politikai világ számos kitűnősége és óriási közönség volt jelen.

— **Uj polgári iskolai tanár.** Érdekes, hogy egy debreceni tanintézet új tanárának megválasztásáról egy vidéki lapból kell értesülnünk. Egy pécsi ujság írja ugya-

nis a következőket: A debreceni kereskedő társulat, a polgári iskolájánál üresedésbe jött tanári állást, a legutóbbi közgyűlésen, egyhangu választás útján Tuschter Ignáccal, a siklósi közönségi polgári iskola tanárával töl tette be. Amily öröndetes ez az előlépés az illető tanárra nézve, olyannyira sajnálatos ez a tény a siklósi közönségre nézve, mely a kitűnő és sokoldalulag képzett tanerő távozásával nagy veszteséget kénytelen érezni.

— **Nyári zápor.** Tegnap szörnyű forráság nehezedett ránk. A rekkenő hőségől eltikkadt az ember, szinte szomjuhozott egy kis harmatot az aszu tenyészet. Délutáni öt óra tájban végre megeredtek az egek esztornái, hatalmas zápor hullott elő, zenével és tűzijátékkal pedig a zengő és villámló egek járultak hozzá. Mintegy félórát tartott a multság, aztán az emberek népes rajokban vonultak ki a szabadba illatos, balszamos levegőt szívni s a felüdült zödet élvezni.

— **Halálozás.** Benedits Lajos, a helybeli r. k. gimnázium V-ik osztályának tanulója, kinek gyönyörű festményei az évvégi rajkiállításán méltó feltűnést keltettek, e hó 20 án Hidvégen elhunyt. Áldás a szelid ifju emlékezetére.

— **A hadkötelesek nősülése.** Megirtuk a minap ily címen, hogy a hadügyminiszterium rendeletet adott ki a hadkötelesek nősüléséről. Most a következő pótlást közlik velünk erre vonatkozólag: Nősülési engedély nélkül csak azon állításkötelesek nősülhetnek, akik már a harmadik korosztályból kiléptek. A harmadik korosztályból kilépetteknek pedig azok tekintendők, a kik túlhaladták azon év december hó 31 ikét, melyben a 23 ik életévüket betöltötték. Ebből önként következik, hogy azok, akik 1882-ben születtek, tehát a folyó évben állának a III-ik korosztályból elő, még nősülési engedély nélkül ez évben nem nősülhetnek.

— **Ritka évforduló.** Egy tekintélyes debreceni uri család tegnap kedves ünnepet ült. Antal Adolf magánzó, gyermekei és unokái ugyanis édesatyjuk, illetve nagyatyjuk, Antal Adolf házasságának 44 évfordulóján kedves, szép ünnepet ülték meg a ritka jubileumot. Debrecen e köztisztületben álló polgárának, kinek négy leánya, hat fia és több unokája volt jelen az ünnepélyen. A jubiléumokat ismerősek is elhalmozták a szeretetnek minden jelével.

— **Kivándorlás a szomszédból.** M. Szigetről jelentik: A mult hónap óta apadt a mármarosai kivándorlás. Észak-Amerikába kértek a f hónapban 74, Romániába 25, Európába 5, Németországba 3, Oroszországba 4, Ázsiába 2, Afrikába 2, Angolországba 2, Jeruzsálemba 1, és az egész világra szóló 1 utlevelet. Legnagyobb volt a kivándorlás a dolhai, huszti, ökörmezői rutének lakta járásokból. Az alispán két esetben tagadta meg az utlevél kiadását.

— **A hordár dija.** Egy rettenetes esunya kövér, majdnem szakálas-bajuszos, vörösorru, rikácsoló hangu asszonyosság tárgyal egy hordárral a Bika előtt.

— Vidékről jövök m mondja és meg akarom nézni Debrecen nevezetességeit. — Kalauzoljon reggeltől estig. Kap ebédet, vacsorát és három forintot.

A hordár vállat von:

— Ojjé, — mondja — az kevés.

— Hát adok négyet.

— Az is kevés.

Az asszonyosság felfortyan:

— Miért kevés négy forint?

A hordár flegmával felel, végignézve a rut istenteremtésen.

— Mert négy forinttal még az undur sincs megfizetve . . .

— **Betörés a Piac utcán.** Vak merő lakásfosztogatásnak jöttek nyomára tegnap a Piac-u. 75. számú házban. A ház első emeletén Szalay József kir. ítélőtáblai bíró lakik, akinek családja jelenleg a szőlőben levő nyaralójában tartózkodik. Ezelőtt egy héttel voltak utoljára a városban. Akkor a lakást bezárták. Tegnap a nevelőnő valami miatt bejött a városba és a mikor a lakásba akart bemenni meglepedve látta, hogy az ajtó nyitva van. A mint a szobába betekintett észrevette, hogy valaki járt ott a távollétiük alatt. A szobákban ugyanis minden fel volt forgatva, összevissza hányva. A szekrények tárva nyitva. Az ismeretlen betörők több ezer korona értékű ékszereműt vittek magukkal. A kár nagyságát nem tudják még. A rendőrség nagy erőlyvel nyomoz a betörő után. Azonban megnehezíti a vizsgálatot, hogy nem tudják mikor történt a lakás kifosztása.

— **Az egyetlen módszer.** A szabad és független Amerikától sokat tanulhatunk. Nemesak ideát, hanem praktikus kivitel is. Legújabb az automobilt, e száguldó lakót szabályozták meg igen ügyesen. A rendőrségnek meghagyták ugyanis, hogy amelyik automobil a megengedett gyorsaságnál gyorsabban megy, annak löjjenek a pneumatikájába. Akkor majdmegáll. Ez a rendszabálynálunk is elkélne. Különb az egész ügy alkalmas egy régi vice felújítására. A suszter ugyanis megharagudott az inasára és utánavágta a kaptafát. De az ajton éppen abban a pillanatban lépett be a felesége s a kaptafa azt találta el. Mire a suszter elégedetten kiáltott fel:

— Ugy is jó!

Ha a revolvergolyó nem a gummit fogja falálni, hanem a vezetőt, a közönség még mindig azt fogja mondani:

— Így is jó!

— **Krivus állapota.** A tegnap szerencsétlenül járt Krivus Márton építész rajzoló, mint értesülünk jól érzi magát. A szegény ember még nem tudja, hogy mindkét lábát amputálni kellett. Abban a hiszemből él, hogy csak az egyik lábát vágják le. A beteg láza elmúlt s lehetséges, hogy két hét múlva felépül. Itt említjük meg, hogy a rendőrség a Krivus szerencsétlensége folytán erélyes rendszabályok alkalmazásához nyult, hogy a mozgó vonatra való felugrásoknak elejét vegye. Tegnap a kalauzok két rendbeli kihágást jelentettek be a rendőrség-nél. Az illetők ellen szigorú eljárást indítottak meg. Azonban igen üdvös volna, ha a rendőrség a vasutigazgatósággal egyértelműleg dolgozna ki valami rendeletet, a melynek szigorú betartására a kalauzokat is utasítaná. Egy-két kegyetlen büntetés elegendő lesz, hogy ezek a visszáságok megszűnjenek.

— **Kirabolt templom.** A Hosszú Pályi községben lévő r. kath. templomot — mint onnan jelentik — tegnap ismeretlen tettesek kirabolták. Az emberi érzésből kivetkezett rablók felfeszítették a perselyeket s az azokban lévő pénzen kívül még magukhoz vettek számos templomi ékszert is. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Köszönetnyilvánítás.** Tmka Golieb testvére temetése alkalmából koszoru-megváltás címén 20 koronát küldött hozzám jótékony célra. Fogadjate érte hálás köszönetünket. Debrecen, 1905. július 24. Materny Lajos lelkész.

— **Az utcaseprők sztrájkja megszünt.** Az utcaseprők akik tegnapelőtt óta sztrájkolnak, hétfőn reggel ismét munkába állottak. A tanács teljesítette a munkások követeléseinek egy részét.

— **Váltóhamisító gyógyszerész.** Budapestről írják: A rendőrség letartóztatta Márkus Izidor gyógyszerész segédét, aki atyjának és rokonainak a nevére váltót hamisított. A megítélt 20 éves fiatal embert átadták a bíróságnak.

— **Gadrusz-emlék a szobrászati iskolában.** Fadrusz Jánosné, a nagy szobrász özvegye, a magyar királyi szobrászati iskolának adományozta azt a vasforgó állványt, melyen férje a kolozsvári Mátyás szobrot mintázta és amelyen utóbb a művész ravatalát felállították. Lukács György közoktatásügyi miniszter a kegyeletos emlékért meleghangú levélben mondott köszönetet Fadrusz özvegyének.

— **Az államvasutas nem lehet községi választó.** Az államvasuti alkalmazottak legújabb törvényes intézkedés folytán állami adók után községi adót nem fizetnek, éppen úgy, mint a többi állami alkalmazottak. Ennek azután az a következménye, hogy a magyarállamvasuti alkalmazottakat kizárják a községi választó jogból. Ezt most a közigazgatási bíróság elvi jelentőségű határozattal szentesítette, amelyben kimondta, hogy az államvasutaknál alkalmazott, aki fizetése után járó állami kereseti adón kívül más adót a községben nem fizet, községi választói jogot nem gyakorolhat, tehát a községi választók névjegyzékébe föl nem vehető.

— **A védőbeszéd.** Egyik fiatal debreceni kriminista tegnap a kir. törvényszék egy tárgyalásán belemelegedett védőbeszédébe és nagy tüzzel a következőket mondta:

— Kérem, tekintetes kir. törvényszék, a vádhatóság azt állítja, hogy védettem a panaszos hölgytől, ki a piacról jött, ötven koronát lopott el. Ötven koronát? Ugyan tekintetes törvényszék, van-e olyan debreceni hölgy, ki a bevásárlás után, még ennyit el lehet emelni?

Azt mondják, hogy a nős bírák összenéztek, visszavonultak itélethezatalra és a vádlottat azonnal szabadlábra helyezték.

— **A spanyol király merénylőjét elfogták.** B. Gyúról sürgönyzik, hogy a csabai állomáson letartóztatták Weils Péter Jerrensohn koppenhágai illetőségű anarchistát. A letartoztatottat azt tartják, hogy része van az Alfonz király ellen Párisban elkövetett merényletben. — Bekísérték a főszerkesztőhöz.

— **A községek vagyona.** Egy konkrét esetből kifolyólag a belügyminiszter elvi határozatot hozott. Ezen határozat szerint, ha valamely község képviselőtestülete a község vagyoni ügyében határozatot hoz és azt a határozatot a vármegye, mint ellenőrző törvényhatóság jóváhagyja, magánfelek az ellen többé nem felelhetnek. A községi képviselőtestületek határozatai ellen ugyanis kihirdetett zárás időn belül föl lehet szólni. Ennek az időnek elmúltával, mikor már a törvényhatóság is jóváhagyta a határozatot, az magánfelek által meg nem appellálható.

— **A bagaméri rablók.** Szombaton Bagamér községben rablótámadás történt. Ismeretlen tettesek egy vagyonos parasztembert fosztottak ki és megöléssel fenyegettek. A csendőrség tegnap megkeresie a debreceni rendőrséget, hogy öt Amerikába vándorló atyafit gyanúsít a rablással, a kik Debrecenen át utaznak és kéri a letartóztatásukat. A rendőrség részen van.

— **Kirándulás a Székelyföldre.** Az omke m. vásárhelyi kerülete augusztus 13-án Székelyudvarhelyen tartja meg évi rendes közgyűlését, mely alkalmából az ottani kerület fáradhatlan elnöksége előreláthatólag az egész országból oda seregülő vendégek részére kiválóan olcsó és szórakoztató prog-

ramról gondoskodik. Ez az alkalom különösen kedvezőnek kínálkozik azok részére, a kik a magyar Svájcban, Erdélynek bérces szép vidékeivel megismerkedni óhajtának. A kirándulásokon természetesen hölgyek is résztvehetnek s a részvételt jul. 28-ig az Omke titkárnál Gaszner Gézánál lehet bejelenteni.

— **Az Amatőr.** Immár igazán az ország legszebb képes lapja „Az Amatőr”. Fokoztára, kéthétről-kéthétre művészből művészből hazai és külföldi képekkel és tanulságosan érdekes általános művészeti és szakcikkkel, bő rovatokkal gazdagon jelenik meg a magyar művészi fényképezésnek ez a kiválóan szép és izléses folyóirata. A most megjelent 20-ik számban is oly képek művészi kivitelű reprodukcióiban gyönyörködhetik az olvasó, melyeket st.-louis-i, lipcei és drezdai kiállításokon arany érmekkel tüntetett ki a zsüri. Ilyenek a bajor Max Lusche, Otto Ehrhardt, a meelenburgi W. Bandelne és a szász W. Struck tájképei és arcképtanulmányai. De feltűnő — s ez úgy látszik, már „Az Amatőr” nek köszönhető — hogy a hazai Amatőr fényképezők mily szép képeket produkálnak. Így az előtűnő fekvő füzetben különösen művészi a Jezsek József (Ternye) női arcképe, a Timár Ödön (Kolozsvár), Hruska Gyula (Budapest), Marschall János dr. (Bócs), Kaszter Ödön dr. (N. Romhány), Patsák Géza dr. (Kassa), Minich Samu (Selyempuszta) szebbnél-szebb felvételei pedig méltán sorakoznak a külföldiek mellé. A felette érdekes és tanulságos cikkek közül általános érdeklődésre tarthat igényt az, melyet „Az Amatőr” lelkes szerkesztője, Kohlman Artur dr. „A fényképezés tudománya, művészete, irodalma és ipara nazámban” cím alatt írt s a mely az intéző körök figyelmét aligha fogja elkerülni. Felette érdekes az a következetes agitáció, melylyel — e minden magyar fényképezőnek érdeklődésére és támogatására felette mód érdemes lap — a fényképezés érdekében, de főleg az u. n. fotóipar hazánkban való létesítése céljából kifejt. Az Amatőr előfizetési ára negyedévre 3 korona 50 fillér. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal, ha ez iránt hozzá (Budapest, VII., Király-utca 89. szám alá) fordulnak.

— **Kertész vagy vincellér állást elfogad** Buska György Piac utca 29. sz. a.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sz. ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratajánál levő kirakatban.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Ravasz esetek.

Történelmi pillanatok.

— *Jelenet.* —

(Szövegmagyarázat: Történelmi pillanatok élünk. Mindenkinél kötelessége, hogy hazafiságát legalább is egy történelmi pillanat rendezésével biztossítsa. De mivel nincs mindenkinek ideje, ötlete és talentuma ilyen történelmi pillanatok előállításához, nagyon valószínű, hogy a közel jövőben már jól berendezett cégek fogják szállítani a történelmi pillanatokot. Például így:)

A történelmi pillanatok nagy áruházába belép egy ur.

Egy segéd: Alázatos szolgálja. Van szerencsénk. Parancsol nagyságos ur?

A nagyságos ur: Egy finom történelmi pillanatot szeretnék.

A segéd: Kérem alássan. Szabad annak jobb minőségűnek is lenni?

A vevő: Csak ne legyen nagyon drága. A multkor is nagyon becsapódtam, azzal a „bizalmatlansági pillanattal”.

A segéd: Hogy-hogy kérem?

A vevő: Mire előkartam venni a közgyűlésünkön, már kiment a színe. Elkopott. Most valami finomabbat szeretnék.

A segéd: És mi legyen az kérem alássan? Talán egy szép felirati indítványval szolgálhatok? Vagy parancsol egy ügyes interpellációt?

A vevő: Nem, ez már idejét multa. — Valami mást szeretnék. Mi lesz az őszi divat?

A segéd: Ó, nagyságos uram, az valami remek. Majd mindjárt megmutatom. (A másik segédhez.) Smone! Vegye csak le az új pillanatokot, amiket tegnap kaptunk.

Smone: (Leveszi a legújabb történelmi pillanatokot.)

A segéd: Parancsoljon uraságod. Itt van egy valódi angol kiáltvány. Kérem ezt megtekinteni közelebbről. Kiváló minőség. Erős felhívás a kormány ellen.

A vevő: Valami különösebb nincs? Például valami forradalmi dolog.

A segéd: Smone! Vegye le a forradalmi dolgokat!

Smone: (Leveszi a forradalmi dolgokat.)

A segéd: Tessék nagyságos uram. Ez a legutolsó divat. Itt van például egy szép világos barrikád terv valódi francia minta. Nagyon ügyes ez a „Gottterhalte” paródia is. És itt van egy nagyon tartós felségvédelmi pillanatot. Parancsoljon megtekinteni.

A vevő: Köszönöm, ez még nagyon korai. Hát az ott mellette?

A segéd: Ezt nem ajánlom nagyságos uram. Ez egy miniszterköpődés pillanatot, de őszre már uiabbakat kapunk.

A vevő: De nekem most kellene valami célszerű dolog.

A segéd: Hát parancsoljon uraságod talán valami könnyebb társadalmi akciót. — Volna itt például egy ügyes támadási pillanatot az adótanácsnok ellen. — Nagyon olcsó kérem alássan. Vagy egy térzene lefuvási pillanatot. Ezt nagyon ajánlom, ezt vissza is lehet fujni.

A vevő: Mondja csak. A kirakatban láttam egy adómegegyezési pillanatot. Megmutathatná azt?

A segéd: Kérem alássan azonnal... Smone! Hozza csak be a kirakatokból a nagyságos uram azt a szép adómegegyezési pillanatot, ami már Dadoghy ügyvéd uram is feltűnt.

Smone: (Behozza az adómegegyezési pillanatot.)

A vevő: És hogy ez?

A segéd: Nagyon olcsó kérem alássan. Tíz korona és ötven fillér.

A vevő: Ugyan ne beszéljen. — Ilyen rongy kis pillanatot?

A segéd: Bocsanat, tessék ezt megnézni, ez a legjobb gyártmány. A Dadoghy ur husz koronát fizetett ezért.

A vevő: Tudja mit, nyolc koronát adok érte, csak hogy éppen ne menjek ki üres kézzel. Öszt pakolja be.

A segéd: Kérem alássan. De csakis nagyságos uram, mert állandó vevőnk. Parancsol még valamit? Smone pakolja be a nagyságos uram.

A vevő: Köszönöm, most nem kell más. Majd őszre ha megjön az új portékájuk. Addig már jó lesz ez is.

A segéd: Kérem alássan! Legyen szerencsénk. (A kasszához.) Kassza! Nyolc korona marad. (A vevőhöz.) Majd félretesszünk nagyságos uram valami finom pillanatot. Asszolgálja!

TAVIRATOK.

Újabb megsemmisítés.

Budapest, július 24. A Magyarország illetékes helyről szerzett értesülése szerint Kristóffy belügyminiszter Pestvármegye alkotmányvédő határozatát megsemmisítette. A belügyminiszter határozata ma még nem érkezett le a vármegyéhez.

A szultán bosszuja.

Konstantinápoly, július 24. A kedélyek még most se csillapodtak le a városban. Ma híre járt, hogy a szultán iszonyu kegyetlenséggel fogja a merényletet megtorolni.

A cár találkozója.

Pétervár, július 24. Hivatalosan jelentik, hogy Miklós cár ma Mihály Alexandroviics nagyherceggel a Sarkesillag nevű cári yachton utnak indult, hogy a német császárral találkozzék. Vilmos császár ugyanis az idén a Hohenzollern nevű yachtján utazik a Balti-tenger és a Finn öböl vizein.

Pétervár, július 24. Miklós cárt finnországi tengeri útjában Hintze korvetkapitány német tengerészeti attasé is elkísérte.

London, július 24. Miklós cár Finnország partvidékén Borgóval szemben, a hol 1809-ben Finnország kimondta az Oroszországgal való egyesülést, — ma találkozott II. Vilmos német császárral.

Pétervár, július 24. Miklós cár ma Borgóból visszaérkezett Péterhofba.

Képviselő választások Szerbiában.

Belgrád, július 24. Az eddig betöltött 29 mandátumból 8 független, 4 a mérsékelt radikálisokra, 3 a nacionalistákra, 2 a szocialistákra, 1 pedig a haladó partra jutott. 11 kerületben pótválasztás lesz.

Belgrád, július 24. Újabb jelentés szerint a független radikálisoknak a 47, a mérsékeltnek 22, a nacionalistáknak 7, a szocialistáknak 2, haladópartrianknak 2 mandátumok van. Még 67 eredmény hiányzik.

Belgrád, július 24. Kragujevácból azt jelentik, hogy a választást rövid időre megakasztották a választási helyiségekbe berontott szocialisták. Ezután az incidens után a választás rendben fejeződött be és Fovakovics pétervári követet választották meg.

Az orosz forradalom.

Moszkva, július 24. A főkörmányzó elrendelte, hogy fokozott szigorussággal tartassák be az ostromállapot körül szükséges intézkedéseket és hogy azokat a személyeket, kiket avval vádolnak, hogy ellenállást fejtettek ki, vagy pedig meglámadták a katonaságot vagy rendőrséget, adják át a hadbírósnak.

Odessza, július 24. A szomszédos községekben a parasztság fellázadt, úgy, hogy a kozákokat kellett kivezényelni. A kozákok sortuzet adtak és 130 ember halt el. Több százán megsebesültek.

Tebrisz, július 24. Urmiából jelentik 20-ról, hogy ott zsidóellenes zavargások fordultak elő. Több mint 20 boltot kifosztottak, 50-nél több embert megsebesítettek és egy férfit megöltek. A keresztényeknek nem történt bajok.

Letartóztatott kalandornő.

Bécs, jul. 24. A rendőrség a budapesti államrendőrség megkeresése folytán ma letartóztatta Dunghs Anna szélhámos nőt, a ki Budapesten tergeteg csalást követett el.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 24.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. — Szilárd iránzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, új buza néhány fillérrel drágább, régi buza változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül tengeri 5—10 fillérrel drágább, a többi tartott. Idő: meleg

Buza októberre	15 90—92.
" 1906. áprilisre	16 40—42.
Risz októberre	12 92—94.
Zab októberre	11 50—52.
Tengeri júliusra	15 90—92.
" 1906. júliusra	11 00—02.
Repece augusztusra	24 60—80.

Törvénytörés.

§ Gyémánt a szemében. Ez évtelén történt, hogy Zöldiak Vilmosnak, az orsz. központi takarékpénztár igazgatójának lakásában a takarítást végző cselédleány egy fénylő követ talált a szőnyegen. A szobalány megmutatta a talált követ urnőjének, aki nem ismerve fel a kő értékes voltát, azt mondta a szobalánynak, hogy dobja a szemét közé. A szobalány azonban nem fogadott szót, hanem eltette a talált követ. Másnap, mikor Zöldiakné ékszereit revideálta, nagy meglepetésére konstátálta, hogy egy briliáns kövekkal kirakott melltűje eltűnt, ezenkívül fülbevalójából a gyémánt köveknek, valamint még 3 db. briliáns kőnek teljesen nyoma veszett. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a lopás idején Müller Erzsébet szakácsnő feltűnő sokszor forgolódott a hálószobában, ahol az ékszerek egy aranyos tartóban elzárva voltak — Az is megállapítás nyert, hogy Müller Erzsébet ékszer s d'ágakó lopások miatt már három ízben volt, többek közt 4 és fél és 4 évi fegyházra — elítélve. Bár a házkutatás eredményre nem vezetett, a törvénytörés vád alá helyezte s tegnap a büntető törvénytörés — tagadása dacára — dr. Keserü kir. ügyész vád és dr. Mózes László védelme után lopás büntetéseért 4 évi fegyházra ítélte a rosvot mutató szakácsnét. A vádlott felebbezett.

§ A szállodatulajdonos felelőssége.

Egy vidéki szállodatulajdonos ellen 4038 korona megtérítése iránt pert indított egy mérnök, mert a szállodában eltűnt a bőrdíjja amelyben többek közt egy nagy erdő fának felvételére és megbecslésére vonatkozó munkálatok is voltak. Az alsóbíróságok el is marasztalták a szállodatulajdonost, a kuria pedig a minap elutasította a beadott felülvizsgálati kérelmet a következő megokolással: Alaptalan alperesnek az a panasza, hogy a felebbezési bíróság jogszabályt sértett, amikor alperest uti bőrdíjban tartani nem szokott olyan értékek megtérítésére kötelezve, a milyenért a vendéglőst felelőssé tenni csak külön átadás és figyelmeztetés esetében lehetne. Mert az élettapasztalattal nem ellenkezik, hogy azzal megegyez, hogy az üzletekben utazók az üzletükre vonatkozó okiratokat és egyéb irományokat, különösen ha azok nagyobb terjedelműek és mennyiségűek az utibőrdíjban viszik és tartják és ekként a vendéglőstre vagy alkalmazottjaira bízott bőrdíj elvesztéséért és az ilyen tartalom értékének megtérítéséért való felelősség megállapításához a külön átadás vagy figyelmeztetés jogilag megkivántatónak nem tekinthető.

Egy örült kézírata.

Irta: Dickens Károly. 4.

Láttam, hogy pillantásom alatt mily hirtelen megváltozott az egész ember. Bátor legény volt, de minden vér eltűnt az arcáról és hátrált a székevel. Én közelebb tolтам az enyémet; és amikor kacagtam, — nagyon jókedvű voltam, — láttam, hogy borzongott. Éreztem, hogy felülkerekedik bennem az örültség. Ő félt tőlem.

— Ön nagyon szerette a hugát, a mig életben volt, — mondtam én, — ugyebár?

Nyugtalanul tekintgetett körül és észrevettem, hogy keze megmarkolja a szék-lámláját, de nem szólt semmit.

— Nyomorult! — mondtam én, — kiismertem önt. Rájöttem pokoli tervükre a melyet ellene szöttek; tudom, hogy szive n'árfelé húzott, a mikor erőszakkal hozzám kényszerítettek. Tudom, jól tudom.

Hirtelen felszökött székeiről, felragadta és rám szólt, hogy lépjek hátra, mert én azon voltam, hogy beszéd közben egyre közelebb férjek hozzá.

Én inkább ordítottam, mint beszéltem, mert örvénylő szenvedélyek háborgását éreztem ereimben és a régi rossz lelkek sugdo-

lózva, csufolódva biztattak, hogy tépjem ki a szívét.

— Örög és pokol! — kiáltottam én, — miközben felugrottam és reája rohantam. Megölttem a feleségemet. Örült vagyok. Le-teperlek. Vért, vért, vért akarok látni.

Egy ütessel felrelekedtem a széket, a melyet félelmében felém hajított, elkaptam a derekát és egy tompa zuhanással mind a ketten a földön hemperegünk.

Gyönyörű birkózás fejlődött ki, mert nagy, erős ember volt, a ki életéért viaskodott, és én, a hatalmas erejű örült, a vére-szomjaztam. Tudtam, hogy nincs erő, amely az enyémmel megbirkózhathék. És igazam volt. Ellentállása egyre jobban gyöngült. Mellére térdeltem és két kezemmel jól átszorítottam izmos nyakát. Arca biborvörös lett, szemei kifordultak üregükből és kilógott nyelve, mintha csufolni akart volna. Egyre erősebben szoritottam, Egszerre az ajtó nagy reccsással felpattant, egész tömeg ember tódult be a szobába és egyik a másikat bizatta hangos szóval, hogy meg kell fogni az örültet.

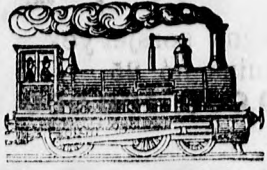
Titkom napvilágra jött és most már csak a szabadulásért és a szabadságért kellett harcolnom. Még mielőtt hozzám nyulhatott volna valaki, talpra ugrottam, támadóim közé furtam megamat és erős karral törtem magamnak utat. Végre elértem az ajtót, ávettem magamat a lépcső korlátján és egy pillanat alatt az utcán termettem.

Rohanva futottam előre és senki sem mert föl tartóztatni. Hallottam mögöttem az üldözők dobogását, mire megkettőztettem lépteimet. A távolsággal egyre gyöngébb és gyöngébb lett a dobogásuk és végre egészen elhalt; de én csak tovább futottam, éren és moosáron, árkon és bokron keresztül, szilaj ordítás közt, a melyet átvettek azok a különös lények, a kik özőnével jöttek minden oldalról és ordításomat úgy megdagasztották, hogy csak úgy hasogatta a levegőt. Démónok vettek a karjukba, a melyek tovább iramodtak a széllel, és minden töltést, kerítést elsöpörtek maguk előtt és forogtak-ke-ringtek velem olyan erővel és olyan sebesen hogy elszédült bele a fejem, a mig végre egy erős lökessel letaszítottak maguk mellől és én lezuhantam a földre. A mikor fölésztem, itt találtam magamat, itt, ebben a fényes cellában, a hová ritkán téved be a napsugár s a hold sugarai is csak azért lo-póznak be, hogy rávilágítsanak a fekete árnyékokra, a melyek körülöttem vannak és arra a néma alakra, a mely most is ott áll a régi zugban. Ha ébren fekszem, néha különös kiáltásokat hallok e nagy épület különböző részeiből. Mit jelentenek, nem tudom, de sohasem jönnek attól a sápadt alaktól, aki ügyet sem vet reájuk. Mert kora alkonytól kora hajnalig mozdulatlanul áll ugyanazon a helyen, vasilincsem zenéjét hallgatja és nézi fetrengésemet a szalmaágyon.

A kézirat végén más vonásokkal a következő jegyzet állott:

A szerencsétlen ember, a kinek megtébolyodása a fentebbiekben van elbeszélve, szomorú példáját mutatja, hogy milyen káros hatások következhetnek a jár, ha fiatal emberek visszaélnék az erejükkel és folytatják kicsapongásaikat addig, a mikor a következményeket soha többé nem lehet orvosolni. Fiatalkori megdöglőtelan kicsapongásai, korhelykedései, dorbézolásai következtében hagymázás betegségbe esett. Ez utóbbi állapotában egy ismert orvosi elmélet alapján, a melyet némelyek határozottan fentartanak s mások én oly határozottan elvetnek, az a különös rögeszméje támadt, hogy családjában örökletes betegség az örültség. Erre eleinte buskomorság fogta el, a mely idővel nagyfokú elmezavarrá súlyosodott és végül tomboló örültséggé fejlődött. Minden ok arra vall, hogy azok az események, a melyeket részletesen leirt, valóban megtörténtek, habár megbomlott képzelete torzul adja is őket vissza. A kik ismerték kora fiatalágának bűneit, csak azon esodálkoznak, hogy szenvedélyei, miután elszabadultak az ész zárlától, nem ragadták őt még sokkal hosszabb tettekre.

(Vége.)

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
	d. u.	11	11
	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
	reggel	4	35
	reggel	4	56
	d. u.	4	56
	d. u.	5	16
	reggel	9	35
	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	3	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Szegedről — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
	d. u.	7	44
	d. u.	7	54
	reggel	5	25
	reggel	5	35
	reggel	7	15
	d. u.	3	13

8235—1905. szám.

Lóeladási hirdetés.

A Debrecen sz. kir. város törzsménéséből kiselejtezt és számfelletti lovaknak az 1905. évi augusztus havi országos lóvásárban nyilvános árverésen eladása elrendeltetvén, értesítetnek a venni szándékozók, hogy ezen árverés az országos baromvásártéren **1905. augusztus 13-án délelőtt 9 órakor** fog megtartatni.

Az árverésre bocsátott lovak előzetesen a város epreskerti telepén megtekinthetők.

Debrecen, 1905. július 20-án.

A városi tanács.

A legjobb arcz-szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, toheríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a kezes használatához
Epe-szappan. }
Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsaszín és krém. 1 doboz ára 1 korona.
Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATTYÁS** gyógyszerésztárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárában.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névre tiszta és ment káros alkatrészekkel.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht Gyógy cég Auszgiában bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant) használjuk

kiváló hatású tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármely mosási célra, ugymint:

saját használatra
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Haktár: Budapest, V. Lipót-körút 15 szám.

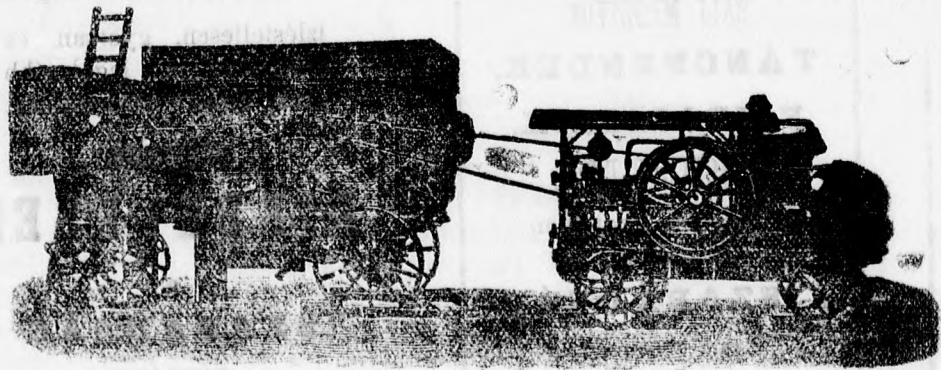
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szívó-gázmotorokat 1-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet

Uj hengerek minden e szakmába vágó gépek gyártása műalmi berendezések.

Különlegesség

Legujabb szerkezetű esaváros és szabad. kir. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle

világhírű amerika arató és kaszáló gépek magyarorszag kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra ingyen és bérmentve külön kölcsönvetést ingyen.

ANCELOTTI MULATO az „Arany-bikában“

Előleges jelentés,
Folyó hó 30-án, Pénteken lesz
Angelotti igazgatónő első
fellepte.

Uj! „Az akaratos asszony“ bohózat

Hilda és Tilda
párdalosok.

Valamint az összes szerződötteti
művészek fellepte.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó sző-

velek

Oriási raktára!

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzálog Hitelbank nyereség sorsjegyek.

3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.

3 főnyereség évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.

3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk
50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében
jogot szerez, az időközi esetleges nyereségekre, a teljes befizetések után pedig
2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyereség, sorsjegyre illetve nyereség jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

Nyilóvirágok, csokrok, koszorúk.

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbákácfákat és más kertészeti vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertészrel.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosított.

LÁSZLÓ JOZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHÍVÓK,

TÁNCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG“

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,

gyorsrajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG“

részére

jutányosan felvétetnek.

A „SZABADSÁG“

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.

Fél évre 10 kor.

Negyed évre 5 kor.